

8. 10. 2009

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Datové schránky znovu a jinak

Dne 19. srpna 2008 byl ve Sbírce zákonů vyhlášen nový zákon č. [300/2008](#) Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, který zavádí celkovou centralizaci v oblasti využívání informačních technologií ve veřejné správě, který nabyl účinnosti dne 1. července 2009 („ZDS“).

S ohledem na podstatnou legislativně-technickou nezralost původního znění ZDS a nezbytnost odlišně upravit některé části věcné materie, byly do návrhu zákona, kterým se mění zákon č. [499/2004](#) Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony („Novela“), který byl Poslaneckou sněmovnou projednán jako sněmovní tisk č. 704 a Senátem jako senátní tisk č. 74, zapracovány formou pozměňovacích návrhů některé úpravy ZDS, které jednak přispívají k větší formální zralosti a jednoznačnosti celého textu a jednak podstatně mění některé podmínky provozu systému informačního systému datových schránek a jejich využívání.

V tomto textu jsme pro vás připravili stručné shrnutí nejpodstatnějších změn, které mohou mít dopad do každodenní praxi spojenou s užíváním datových schránek.

Přechodná ustanovení, zahájení využívání datových schránek

Klíčovým faktorem pro zavádění datových schránek do administrativy jsou poměrně krátké lhůty spojené s jejich zřízením a zahájením jejich využívání.

Původní znění ZDS počítalo se **zřízením** schránek všem jejich počátečním povinným uživatelům v průběhu 90 dnů po dni účinnosti zákona; tento termín trvá i po Novele, jde však pouze o vytvoření schránek samotných. Jejich **zpřístupnění, tedy uvedení do provozu**, je nově vázáno na první přihlášení osoby oprávněné k přístupu do datové schránky a **zůstává tak na úvaze subjektu**, kterému je datová schránkou zřizována. Pokud se tento ovšem do datové schránky nepřihlásí do 31. října 2009, **dojde k 1. listopadu 2009 k jejímu automatickému zpřístupnění**.

Pro přehlednost připojujeme tabulku obsahující kompletní přehled lhůt a termínů dle novelizovaného znění ZDS:

1.7.2009	Účinnost zákona
31.7.2009	Poslední den pro zaslání údajů nezbytně nutných pro zřízení datové schránky MV
Mezi 1.7.2009 a 1.11.2009	Možnost zpřístupnění DS přihlášením

1.11.2009	Zpřístupnění všech zřízených DS, do kterých se oprávněná osoba dosud nepřihlásila
1.1.2010	Vznik možnosti zasílat faktury do DS jiných soukromoprávních subjektů
1.7.2010	Vznik možnosti zasílat do DS jiných soukromoprávních subjektů i jiné písemnosti
1.12.2012	Zřízení DS advokátům a daňovým poradcům

Dodávání dokumentů fyzických a právnických osob

Oproti původnímu znění ZDS došlo Novelou také k zásadní změně paradigmatu vnímání účelu datových schránek; zatímco dříve měly datové schránky představovat datové úložiště určené výhradně k doručování orgány veřejné moci a na druhé straně k provádění úkonů vůči těmto orgánům, ve znění po Novele jsou datové schránky určeny také k „*dodávání dokumentů fyzických osob, podnikajících fyzických osob a právnických osob prostřednictvím datových schránek*“.

Laicky řečeno - nově mohou občané a podnikatelé prostřednictvím datových schránek komunikovat také přímo mezi sebou.

Toto ustanovení se uplatní ve dvou postupných krocích - od 1. ledna 2010 bude možno prostřednictvím datových schránek i mezi soukromými osobami zasílat faktury nebo obdobné žádosti o zaplacení a od 1. července 2010 i ostatní písemnosti.

Podmínkou pro to, aby bylo možno osobě soukromého práva dodávat zprávy do datové schránky, je její vlastní žádost o umožnění tohoto dodávání, nebude tedy od počátku možné plošně bez dalšího.

Je třeba zdůraznit, že v případě tohoto dodávání se neuplatní fikce doručení, jako je tomu v případě, že jde o datovou zprávu zaslou orgánem veřejné moci. Příslušný dokument je doručen okamžikem, kdy jeho převzetí potvrdí odesílateli adresát prostřednictvím své datové schránky; toto potvrzení je bezplatné.

Za dodání však již náleží provozovateli informačního systému datových schránek odměna, kterou hradí fyzická osoba, podnikající fyzická osoba nebo právnická osoba, z jejíž datové schránky byl dokument odeslán.

Změny týkající se OVM

Novela zavedla celou řadu změn týkající se užívání datových schránek orgány veřejné moci, které nejsou předmětem podrobného popisu v tomto textu; klíčové změny se týkají například úhrady plateb za odeslané datové zprávy (nově je vyjasněno, že plátcem odměny provozovatele informačního systému datových schránek je stát, a to z prostředků státního rozpočtu vyčleněných podle návrhu Ministerstva vnitra pro stanovený účel v kapitole všeobecná pokladní správa).

Orgán veřejné moci má nově nárok na zřízení více datových schránek na žádost, a to zejména pro potřebu vnitřní organizační jednotky orgánu veřejné moci.

Z výše uvedeného je zjevné, že právní úprava datových schránek je dosud živá a její finální ustálení lze teprve v budoucnu očekávat; toto je způsobeno kromě jiného také absencí významnějších zahraničních zkušeností z implementace srovnatelného projektu. Věříme, že tento text Vám také svou trochou přispěje k Vaší možnosti úspěšně zahájit provoz datové schránky. Specializovaný tým pro právo duševního vlastnictví, médií a informačních technologií naší kanceláře je samozřejmě připraven Vám poskytnout jakoukoli další informaci, upřesnění nebo konkrétní právní radu v souvislosti s problematikou datových schránek i dalších.

Mgr. Jaroslav Hroza, advokát
Mgr. Martin Strnad, advokátní koncipient

[HAVEL & HOLÁSEK s.r.o.](#),
advokátní kancelář

Týn 1049/3
110 00 Praha 1
Česká republika

Tel.: +420 224 895 950
Fax: +420 224 895 980

<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=5&t=704>
<http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/historie?T=74&O=6>

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Určení nadřízeného orgánu magistrátu vykonávajícího dozor nad usneseními, rozhodnutími nebo jinými opatřeními učiněnými městskými obvody nebo městskými částmi v samostatné působnosti](#)
- [NSS sjednotil judikaturu ve věci odvodu za porušení dotačních pravidel](#)
- [Obnovení způsobilosti účastníka zadávacího řízení na veřejnou zakázku v rozhodovací praxi správních a soudních orgánů](#)
- [Otázka uveřejňování skutečně uhrazené ceny ve vztahu k zákonu o registru smluv a zákonu o zadávání veřejných zakázek](#)
- [K právu jiných osob nahlížet do spisů ve smyslu § 65 odst. 1 in fine trestního řádu](#)
- [Rozhodování o regresním nároku ručitele v rozhodčím řízení](#)
- [Nařízení \(EU\) č. 2018/389 - nová pravidla pro poskytovatele platebních služeb](#)
- [Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky je veřejnou institucí](#)
- [Jistota v zadávacím řízení ve formě bankovní záruky a možnost její autorizované konverze](#)
- [Malý dopravní význam aneb které komunikace \(chodníky\) nepodléhají povinné zimní údržbě?](#)
- [K postupu orgánů během řízení dle § 31a odst. 3 ZOŠ](#)